

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål AH:

Finder ministeren kommunernes mangelfulde og forskelligartede registrering og indberetning af ventetider på botilbud tilfredsstillende, i forhold til at opnå et regionalt og nationalt overblik over kapacitet og ventelister på det sociale område? Og vil ministeren følge anbefalingerne fra de regionale udviklingsråd om at udarbejde ensartede retningslinjer for et ventelistesystem på landsplan. Der henvises endvidere til ministerens besvarelse af samrådet den 17. april 2009.

Samrådsspørgsmål AI:

Hvordan forholder ministeren sig til de lange ventelister og ventetider på botilbud, og hvilke initiativer vil ministeren tage for at forbedre forholdene, som eksempel kan nævnes, at der ud fra redegørelserne er mindst 1258 borgere, der venter på et botilbud, og at ventetiden i nogle kommuner er op til 2 ½ år?

Svar:

- Jeg vil besvare de to samrådsspørgsmål samlet.
- Jeg er helt enig i, at lange ventetider til botilbud er uacceptable, men jeg er samtidig nødt til at slå fast, at botilbudsområdet er mere komplekst end som så. Jeg vil advare mod, at vi ensidigt satser på at komme ventelisterne til livs uden at tage højde for andre problemstillinger på området. Jeg synes dog, at det giver god mening, at vi på samrådet i dag alene fokuserer på ventelister og forsyningsproblematikken.
- Den 17. april 2009 var jeg i samråd her i Socialudvalget om behovet for boliger til personer med nedsat funktionsevne - spørgsmål P, Q og R - og jeg synes, at vi skal starte der, hvor Socialudvalget sluttede den dag.
- Hvad er der sket efter den 17. april?
 - Vi har fået de nye redegørelser for 2008 fra de regionale udviklingsråd,
 - Folketinget har vedtaget L 208 om styring og finansiering af den almene boligsektor, og
 - Regeringen har indgået aftale med kommunerne om deres økonomi for 2010.
- Jeg ser regeringens opfølgning på redegørelserne og den netop indgåede kommuneaftale som muligheder for at drive udviklingen den rette vej. Der er to spor:
 - 1) Det ene spor handler om, at kommunerne kan have behov for at få ryddet op i ventelisterne og ventetiderne.

- 2) Det andet spor handler om, at kommunerne fortsat skal have gode rammer for at etablere boliger for målgruppen.

Ad ventelister og ventetider

- Udviklingsrådenes redegørelser viser, at der er markante forskelle kommunerne imellem i forhold til ventetider. Nogle kommuner har stort set ikke ventelister og ventetid, mens andre kommuner har mange borgere på venteliste og lange ventetider.
- Det er naturligvis ikke tilfredsstillende.
- Ventelister er i et vist omfang udtryk for mangel på boliger, men vi skal også være opmærksomme på, at der er flere grunde til, at personer står på venteliste. Udviklingsrådenes redegørelser peger netop på, at det kun er omkring halvdelen af de personer, der står på venteliste, der ikke i forvejen bor i et botilbud.
- Det kan være, at borgeren på sigt ønsker at flytte fra det sted, han eller hun i øjeblikket bor, eller at borgeren ønsker en bestemt plads. Der kan også være borgere under 18 år, der står på venteliste.
- Vi kan derfor ikke bare lægge redegørelsernes ventelistetal sammen og tro, at vi så har et billede af, hvor mange boliger, der er behov for.
- Selvom det desuden næppe kan undgås, at der kan være ventetid til en plads i et botilbud, så peger udviklingsrådenes redegørelser på, at ventetiderne i nogle tilfælde er alt for lange.
- Jeg vil derfor - via KL - tage spørgsmålet om ventelister og ventetider op med kommunerne, så der kan skabes mere gennemsigtighed for både borgere, kommuner og andre leverandører på området.
- Det er ikke statens opgave at udarbejde et centralt styret ventelistesystem. Jeg vil da også gøre opmærksom på, at det kun er et af de fem udviklingsråd – det fra Region Midtjylland - der fremsætter ønske om et centralt landsdækkende ventelistesystem. I Region Syddanmark er kommunerne og regionen f.eks. allerede i færd med i fællesskab at iværksætte en ventetidsopgørelse.
- Vi skal huske på, at det er den enkelte kommune, der har forsyningsforpligtelsen og myndighedsansvaret for, at borgeren modtager de botilbud, som de efter lovgivningen har krav på.

- Derfor er det altså det mest hensigtsmæssige, at det er kommunerne, der løser og administrerer ventetidsspørgsmålet. Kommunerne er de nærmeste til at vurdere behovet for at etablere nye boliger eller bestemte former for botilbud, så der tages hensyn til lokale behov og ønsker.
- Men lad mig gå videre til kommunernes rammer for at leve op til deres forsyningsforpligtelse og myndighedsansvar.

Ad kommunernes rammer

- Regeringen har gennem årene iværksat mange tiltag for at sikre, at kommunerne kan leve op til deres forsyningsansvar.
- Den 17. april - på det sidste samråd - redegjorde jeg for en række initiativer. Jeg vil her gentage et par stykker:
 1. Den kommunale grundkapital for almene plejeboliger fastholdes nedsat til 7 pct. indtil udgangen af 2010.
 2. Maksimumsbeløbet for ældreboliger er blevet forhøjet de steder i landet, hvor det er dyrest at bygge. Og med den nyligt vedtagne ændring af almenboligloven om den almene sektors styring og finansiering fik yderligere 6 kommuner forhøjet maksimumsbeløbet.
- Disse tiltag indgik i L 208, som blev vedtaget i Folketinget den 29. maj 2009.
- I sidste uge indgik regeringen aftale med kommunerne om deres økonomi for næste år. Jeg er rigtig glad for den aftale. Med den bliver de rammer, regeringen har givet kommunerne for at opføre flere boliger til målgruppen - og derved nedbringe ventetiderne - yderligere udvidet.
- Kommuneøkonomaftalen giver mulighed for et markant løft i kommunernes anlægsinvesteringer i 2010. Aftalen indeholder blandt andet følgende:
 - Kommunerne får tilført ekstra finansiering på fem milliarder kroner til anlæg i forhold til økonomaftalen for 2009. Dermed har kommunerne samlet finansiering på 20 milliarder kroner til skolebygninger, plejehjem, botilbud, veje og kloaker i 2010.
 - I 2010 vil der ikke være loft for kommunernes anlægsinvesteringer. Det betyder, at den enkelte kommune kan prioritere sine anlægsinvesteringer i forhold til sin egen økonomi, f.eks. til renovering af kommunale botilbud.

- Hertil kommer, at investeringer i almene ældre og handicapboliger finansieres efter reglerne i almenboligloven, og de indgår ikke i kommunens øvrige anlægsniveau.
- Dette giver kommunerne gode muligheder for at opføre de boliger til handicappede, de har behov for.
- Med regeringens tidligere initiativer og den nye kommuneaftale er kommunerne fortsat sikret gunstige og gode rammer til at kunne leve op til deres ansvar på botilbudsområdet.

Afslutning

- Sammenfattende kan jeg konstatere:
- At de lange ventetider i nogle kommuner til botilbud er uacceptable, men problematikken omkring ventetider er kompleks og løses ikke bare via et nyt ventelistesystem.
- At regeringen har sikret, at kommunerne har gode rammer for at opføre handicapboliger til målgruppen. Det er senest understreget ved vedtagelsen af L 208 og ved den netop indgåede kommuneaftale for 2010.
- At det er kommunalbestyrelsernes ansvar at tilrettelægge administrationen af botilbudsområdet. Jeg vil - via KL - i dialog med kommunerne om, hvordan der kan ryddes op i administrationen så der skabes større gennemsigtighed på området. Jeg mener ikke, at nationale landsdækkende ventelister er svaret på problemerne.